

**В. "Дума"**  
**20.04.2015 г., с.5**

**СЕМ е наблюдавал родния ефир 37 250 ч. през миналата година**

*Предизборното отразяване, наводненията и ситуацията около КТБ са във фокуса на медийния регулатор през 2014 г.*

**Павлета Давидова**

Малко след като Георги Лозанов бе преизбран за председател на Съвета за електронни медии в края на март, СЕМ публикува и традиционния 6-месечен отчет за дейността си. От юли 2014 г. до края на миналата година регулаторът е отчетел общо 19 039 часа наблюдение на радио- и телевизионни програми. В сравнение с първата половина на м.г. СЕМ е увеличил надзора си с 826 часа, което означава, че служителите на Съвета са прекарвали общо 37 250 часа в наблюдение на родния ефир през 2014 г. С 5 са се увеличили телевизиите, които регулаторът е наблюдавал - през второто шестмесечие на 2014 г. те вече са 88, от които 27 са регионални или местни. Обект на внимание са били 3 национални радиопрограми и 71 регионални.

Към края на миналата година в страната са били регистрирани 122 доставчици на аудиовизуални услуги, които предоставят 148 тв програми за българския зрител. 87 са радиопрограмите, излъчващи със знанието на СЕМ, сочи докладът.

Очаквано, голяма част от фокусираното наблюдение на регулатора за м.г. е посветено на изборите за Европейския парламент, като и на вота за 43-то Народно събрание. 16 телевизии и 14 радиа са наблюдавани как отразяват подготовката за евровота. Както ДУМА вече писа, във финалния доклад бе изчислен и индекс на тежест на присъствие на представителите на политическите партии и кандидати за членове на ЕП. В отразяването на изборите за 43-то НС програмите, попаднали във фокуса на СЕМ, са 44. В изводите си за втората половина на 2014 г. експертите посочват, че популяризирането на платформите за управление на страната попада по-рядко в медиите, отколкото коментарите по актуални горещи теми, които прерастват в агитационни послания. Отново е отчетено слабо присъствие на дебати между основните кандидати.

Според СЕМ медиите са проявили критична позиция спрямо контролирания и корпоративния вот. Регулаторът припомня и за нарушения, по които е сигнализирал ЦИК. Повечето от сигналите са били за използване на детски образи и на националното знаме. Не липсват и специфични казуси във връзка с платени форми на агитация в новини, поместване на политическа агитация в рекламни блокове, популяризиране на призив за свобода на конопа в рамките на политически клип и др., посочва СЕМ. Цялостната оценка е, че медиите имат балансирано отношение към кандидатите и партиите при тяхното представяне, което не пречи да открият свои фаворити сред кандидатите. Като изключение отново са посочени партийно ангажираните "Алфа" и "СКАТ".

В сравнение с предишни кампании е отчетено по-широко представителство и активно медийно присъствие на малките партии, коалиции и инициативни комитети. СЕМ отбелязва, че доста медии не са обявили в срок тарифите и условията за предизборна агитация в ефира си.

КТБ и Първа инвестиционна банка са обект на фокусирани наблюдения и в двете половини на м.г. В средата на юни БНТ, БНР, Нова телевизия, БТВ, ТВ7 и радио "Дарик" са попаднали под обзора на СЕМ. Целта е била да измери количествено участието на представители на институции, експерти и политици и да се очертае

общата картина на медийното отражение на ситуацията. Измерено е и наличието на призови за успокояване на ситуацията или засилване на напрежението в медиите спрямо вложителите. В програма "Хоризонт" на БНР, Нова тв и "Дарик" акцентът е бил върху експертното мнение на финансисти. БНТ е обърнала повече внимание на институциите и представителите на КТБ, в ТВ7 най-многобройни са били материалите от различни институции, но по-голямо представителство са получили коментари от различни експерти. бТВ са търсили становище от външни икономисти и длъжностни лица, свързани с управлението на КТБ и Централната банка. В тази медия темата е била дискутирана най-много от политиците. Медиите спазиха основната си функция да информират и включиха в действие предпазен механизъм - да успокояват по време на криза, заключава СЕМ. В доклада за втората половина отново е обърнато внимание на същото изследване. Шестте медии са обект и на фокусирано наблюдение върху отразяването на темата за кризата с Първа инвестиционна банка. В изследването този път е включена и телевизия "България он ер". За разлика от предходното наблюдение за КТБ и стабилността на банковата система, значително по-засилено е политическото участие. "С изключение на "Дарик", във всички наблюдавани програми присъства политически и финансов анализ по темата, представен от експерти финансисти. Има и изявено институционално присъствие", отчита регулаторът. СЕМ отново смята, че медиите са излъчвали послания, които да успокоят обществеността и вложителите.

Наводненията и тяхното отразяване са били обект на две наблюдения през м.г. В началото на годината СЕМ е следил проблемите в Аспарухово и морските къмпинги, както и начина, по който БНТ, БНТ, Нова телевизия, бТВ, ТВ7, "Канал 3", "ТВ Черно море" и "Дарик радио България" са показали ситуацията. Отчетено е, че те са реагирали адекватно. "Природното бедствие не успя да обедини политици и държавници. Представители на местната и централната власт размениха в ефир взаимни обвинения кой е виновен и неадекватен за несправянето с бедствието", отбелязва в първия си доклад регулаторът. Шест месеца по-късно, но с фокус върху трагедията от наводнението в Мизия, заключенията са почти същите. Наблюдавани са програмите "Хоризонт", БНТ 1, бТВ, Нова телевизия и ТВ7. Регулаторът смята, че репортерите на всички медии са търсели различните гледни точки, както и че е отразена позицията и на централната и местна власт. Като недостатък при всички е посочена липсата на експертни мнения от специалисти хидролози. Гражданите са получили приблизително същата възможност за коментари по темата, каквато и институциите, малко са били включените позиции на политици и журналисти. Както и при наблюдението си за отразяването на ситуацията във Варненско, СЕМ отново отчита плурализъм на гледните точки.

През втората половина на годината СЕМ е проследил как медиите показват ситуацията около събарянето на незаконните ромски къщи в Стара Загора. Не са установени предавания, внушаващи етническа нетърпимост или на език на омразата. Някои изказвания на събеседници в предавания звучаха по-крайно, но в никакъв случай не биха могли да бъдат определени като такива, внушаващи ненавист към ромския етнос, обобщава СЕМ. Хвалбата важи за "Хоризонт", "БНТ 1", бТВ, Нова телевизия и ТВ7.

В обзора си над реалити формати СЕМ е установил, че във "ВИП Брадър" има случаи на засегнато лично достойнство. Преценката дали това е съзнателно засягане на човешкото достойнство не зависи от формата на предаването и договора за участие от страна на засегнатите лица. Регулаторът обаче подчертава, че отговорността по подбиране на материалите за излъчване и часовете, в които това да става, е на доставчика. В предаването "ВИП Брадър" имаше случаи на засягане на женското достойнство чрез обидни квалификации и цинични подмятания, заключава СЕМ в доклада за дейността си през втората половина на 2014 г. Темата за равнопоставеността

на половете също е била обект на наблюдение от съвета. В програмите "Хоби ТВ", "Хоби лов", "Фиеста ТВ" и "24KITCHEN" не е установена диспропорция.

Като заключение СЕМ отчита, че във второто полугодие на 2014 г. има тенденция към етническо говорене, използване на враждебна реч и език на омразата, най-вече през периода на предизборната кампания за избор на народни представители за 43-то НС. Основните носители на подобно поведение са политиците.

СЕМ смята, че търговските доставчици на медийни услуги се стремят към спазването на професионалните етични стандарти. Отбелязва се положително развитие при защитата на авторските и сродните на тях права. "За периода се наблюдаваше тенденция за количествено намаляване на броя на телевизионните програми - временно спиране или прекратяване на регистрации, по-малко искания от заинтересовани лица за създаване на телевизионни програми, прекратена лицензия на една програма за цифрово разпространение. Радиосекторът е устойчив и се наблюдава увеличение на интереса за разрастване на териториалния обхват на радиопрограмите", завършва доклада си за второто 6-месечие на 2014 г. СЕМ.

### ***Разходи и приходи***

*Най-много такси за нарушения м.г. СЕМ е събрал от Нова телевизия - 21 хил. лв. бТВ са глобени с 8 хил. лв, а Телеком груп ООД, Мултимедиа БГ ЕООД и Добруджа кабел ЕООД - с по 7 хил. лв. По 6 хил. лв. са дали "Пайнер", СД Бонев и съдружие и Агенцията за консултации и комуникации. БНР, Дарик радио, телевизия "Европа", ТВ7 и Близу са глобени с по 2 хил. лв. Приходите от имуществени санкции, които е получил СЕМ през 2014 г., са 107 964 лв.*

*Регулаторът отчита и ръст на паричните си постъпления от лицензионни и регистрационни такси - през м.г те са в размер на 871 555 лв., докато година преди това са били близо 560 хил. лв. Общите приходи на СЕМ за 2014 г. са 1 118 637 лв. и е отбелязан ръст от 126 215 лв. в сравнение с 2013 г.*

*Петимата членове на СЕМ са си разделили 183 452 лв. за заплати, останалият персонал към съвета е получил малко над 563 хил. лв. за м.г. За поддръжката на уеб сайта си медийният регулатор е платил 7200 лв. За гориво са отишли почти 33 хил. лв., за електроенергия на централата и регионалните звена са платени 36 хил. лв. Общите разходи на СЕМ за м.г са 1 320 568 лв. 56% от тях са за заплати, а малко над 23 на сто - за издръжка. Регулаторът посочва, че през 2013 г. е похарчил с 72 749 лв. повече.*